Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees, Internationaal en Agro economisch beleid

Auteur
[redacted]

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
(cc) Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
10 september 2026

Kenmerk
DGA-EIA / 108287129

RT-0000158693

Kopie aan

Bijlage(n)

nota
TER BESLISSING

Beslisnota bij de Kamerbrief voortgang Europese onderhandelingen toekomst GLB

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding

De Europese onderhandelingen over het toekomstige GLB versnellen sterk. Het Iers voorzitterschap streeft namelijk naar een gedeeltelijke algemene oriëntatie op de GLB-verordening (*Partial General Approach*) tijdens de oktober Landbouw- en Visserijraad (LVR). Dit lijkt ook haalbaar, gezien het huidige Europees krachtenveld. Het is belangrijk dat de Tweede Kamer tijdig op de hoogte is van de recente ontwikkelingen.

Geadviseerd besluit

- Akkoord gaan met versturen van de brief over de voortgang van de GLB-onderhandelingen naar de Tweede Kamer bij voorkeur ruim voor het debat over de LVR van september op 22 september a.s.

Kernpunten

- De brief geeft een overzicht van de belangrijkste nog openstaande punten uit de onderhandelingen in relatie tot het Nederlandse GLB-BNC fiche.
- De GLB-verordening biedt op dit moment een goede basis voor de GLB-instrumentenmix en het toekomstige GLB-hoofdstuk binnen het Nationaal-Regionaal Partnerschapsplan.
- Twee verplichte toepassingen van instrumenten wil Nederland nog graag optioneel maken: de verplichte toepassing van gekoppelde steun en de verplichte top-up voor jonge boeren bij de degressieve areaalgebonden inkomenssteun wil Nederland schrappen. Nederland is voorstander van een ambitieus doel voor jonge boeren, maar wil zelf kunnen kiezen met welke instrumenten de doelen te bereiken.
- Een belangrijk terugkerend thema tijdens de onderhandelingen is ook de juiste balans tussen gezamenlijke doelen op Europees niveau versus flexibiliteit voor de lidstaten en vereenvoudiging. De brief schetst de Nederlandse positie op dit thema.

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Kenmerk
DGA-EIA / 108287129

- Nederland pleitte regelmatig voor meer subsidiariteit. Dit is belangrijk om meer focus te kunnen aanbrengen in het GLB, voor vereenvoudiging en voor het beter laten aansluiten van het toekomstige GLB bij de nationale omstandigheden.
- Tegelijk is voldoende gezamenlijke ambitie als het gaat over de groene doelen van het GLB en het beschermen van het gelijk speelveld óók zeer belangrijk voor Nederland.

Voorstellen voor meer gezamenlijke ambitie in de MFK-nego box

- Een aantal belangrijke artikelen in de GLB-verordening, waarbinnen verdere vergroening van de GLB-envelop kan worden gerealiseerd, zijn tussen blokhaken gezet en dus onderdeel van de onderhandelingen over de zogenaamde nego-box van het Meerjarig Financieel Kader. Hierin zijn alle politieke punten uit het MFK-pakket opgenomen en uiteindelijk zullen de regeringsleiders hier naar verwachting eind dit jaar tijdens de Europese Raad over besluiten.
- Nederland pleit in de onderhandelingen voor concrete oplossingen die meer gezamenlijke ambitie in de wetsteksten brengen zoals (i) een bepaald percentage van de GLB-envelop besteden aan de groene doelen van het GLB, (ii) het verlagen van de verplichte co-financiering voor groene interventies en (iii) het verlagen van de degressieve areaalgebonden inkomenssteun verplichte bandbreedte op Europees niveau.
- Een akkoord op de GLB-verordening betekent dus nog geen akkoord op deze onderwerpen die wel belangrijk zijn voor meer gezamenlijke ambitie op de groene doelen. In de brief staat het onderscheid tussen de GLB-verordening en de punten die binnen de de nego-box vallen ook uitgelegd aan de Tweede Kamer.

Meer gezamenlijke ambitie binnen de GLB-verordening

- Als het wel specifiek over punten binnen de GLB-verordening gaat en gezamenlijke groene ambitie, hebben lidstaten in de laatste compromisteksten meer ruimte gekregen om zelf te kiezen welke deelonderwerpen in het domein van klimaat- en milieu meer of minder aandacht te geven. Omdat hiermee de gemeenschappelijke ambitie dreigt te verwateren kijkt Nederland kritisch naar deze ontwikkeling en spreekt zich sterker uit voor behoud van voldoende 'gemeenschappelijkheid' als het gaat over milieubescherming in het Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid.
- Zo is bijvoorbeeld het woord 'biologisch' geschrapt uit de beschrijving van art. 10 de agro-milieu en klimaatacties en de nieuwe transitieregeling. Het is nog steeds mogelijk om steun te geven aan de biologische sector via deze instrumenten, maar niet meer verplicht en er staat geen voorbeeld meer omschreven. Nederland wil dit voorbeeld graag wel terugbrengen.
- En zo zijn er meer voorbeelden uit de wetsteksten geschrapt. Dit betekent niet dat steun voor deze deeldomeinen niet meer mogelijk is, maar er is nu meer vrijheid voor lidstaten om GLB-steun te richten op de klimaat- en milieu opgaven die zij zelf het meest belangrijk vinden.

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Kenmerk
DGA-EIA / 108287129

- Verder stond er in het oorspronkelijke Commissievoorstel voor de GLB-verordening een passage dat lidstaten met gebieden met hoge nitraatconcentraties zich hiervoor verplicht via het GLB moesten inzetten middels extensivering of diversificatie. Conform het BNC-fiche heeft Nederland hierbij ingezet op verbreding van de mogelijkheden naar innovatie en doelsturing. In de laatste compromistekst is deze verplichtende passage vervallen. Dit heeft geen effect op de Nederlandse inzet, het blijft voor Nederland mogelijk om via het GLB-steun te geven voor nitraat en stikstofopgaven. De Europese richtlijnen en aanbevelingen uit het Europees Semester zijn hierbij uiteindelijk leidend, niet de GLB-verordening.
- Nederland is kritisch dat de kleine boerenregeling niet aan de eisen voor groene voorwaarden, zoals het Farm Stewardship Systeem, het Do No Significant Harm-principe of een ander certificeringssysteem hoeft te voldoen in het wetsvoorstel.
- Nederland zoekt ook nog naar de juiste balans tussen het verminderen van administratieve lasten en controleerbaarheid als het gaat over het nieuwe transitieinstrument en de verplichte transitieplannen.
- Tot slot blijft Nederland aandacht vragen voor voldoende tijd voor de uitvoering en implementatie voor het toekomstige GLB.

[redacted]